

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa mint másodfokú bíróság a Budapesten, 2018. június 13. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t:

A társtettesként elkövetett csalás vétsége és más bűncselekmények miatt ... I.r. vádlott és társa ellen indított büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa 2018. január 25. napján kihirdetett 42.Kb.1/2017. számú ítéletét megváltoztatja.

... I.r. és ... II.r. vádlottakkal szemben 1 rb. társtettesként elkövetett sikkasztás vétsége (Btk.372.§ (1) (2) bekezdés a) pont) miatt 4../2017. szám alatt indult büntetőeljárást megszünteti.

... pótmagánvádlót kötelezi 126.730,- (egyszázhuszonhatezer-hétszázharminc) forint bűnügyi költség megfizetésére.

Az elsőfokú eljárás során felmerült további 1.065.457,- (Egymillió-hatvanötezer-négyszázötvenhét) forint bűnügyi költségből ... I.r. és ... II.r. vádlottakat egyetemlegesen 273.270,- (kettőszázhetvenháromezer-kettőszázhetven) forint megfizetésére kötelezi, míg a fennmaradó 792.187,- (Hétszázkilencvenkettőezer-száznyolcvanhét) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

... I.r. és ... II.r. vádlottakat egyetemlegesen kötelezi a másodfokú eljárásban felmerült 7.950,- (Hétezer-kilencszázötven) forint bűnügyi költség viselésére.

Az ítélet ellen fellebbezésnek van helye, amit az I.r. és II.r. vádlottak a kézbesítéstől számított 8 (nyolc) napon belül jelenthetnek be.

I n d o k o l á s:

A Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa a 2018. január 25. napján kihirdetett 42.Kb.1/2017. számú ítéletével ... I.r. és ... II.r. vádlottakat bűnösnek mondta ki folytatólagosan, társtettesként elkövetett sikkasztás vétségében (Btk. 372.§ (1) (2) bekezdés a) pont), ezért a vádlottakat külön-külön 100 napi tétel, napi tételenként 1.000,- forint pénzbüntetésre ítélte. Rendelkezett a pénzbüntetés meg nem fizetése esetére annak szabadságvesztésre történő átváltoztatásáról. A pénzbüntetés megfizetésére részletfizetést engedélyezett a vádlottaknak. Ellenben ... I.r. és ... II.r. vádlottakat az ellenük társtettesként, folytatólagosan elkövetett csalás vétsége (Btk. 373.§ (1)(2) bekezdés a) pont) és a társtettesként, folytatólagosan elkövetett rongálás vétsége (Btk. 371.§ (1) (2) bekezdés a) pont) miatt emelt vád alól felmentette. A magánfél által előterjesztett polgári jogi igény érvényesítését pedig egyéb törvényes útra utasította.

Az elsőfokú tárgyaláson a kihirdetett ítéletet az I.r. és II.r. vádlottak, valamint kirendelt védőjük tudomásul vették. A ... jogi képviselője a bűnösség megállapítása és a büntetés súlyosítása érdekében jelentett be fellebbezést.

A másodfokú nyilvános ülésen a ... jogi képviselője perbeszédében kifejtette, hogy álláspontja szerint a vádlottak bűnössége azokban a vádpontokban is kétséget kizáróan megállapítható, amelyek vonatkozásában az elsőfokú bíróság felmentő rendelkezést hozott.

Hivatkozott arra, hogy a csalás vétsége vonatkozásában a tévedésben tartásra, mint elkövetési magatartásra van peradat, mert a vádlottak a lakásfelújítás körében valótlannul parkettázást és ablakszigetelést is beszámítottak. Az el nem végzett felújítási munkákat beszámították a rezsiköltségbe, ezért iratellenes az a megállapítás, hogy a felújítási munkálatok értéke nagyjából megegyezik a kárértékkel, mint ahogy a hátralék összege is pontosan megállapítható a sértett által kimunkáltak szerint. A rongálás vétsége vonatkozásában a per adatai alapján álláspontja szerint arra vonható le következtetés, hogy azt a vádlottak követték el, hisz fel sem merült elkövetőként a lakás korábbi bérlője, mint ahogy a sértett és a vádlottak kiskorú gyermeke sem. A sérülések jellege és a vádlottak védekezése zárja ki a gondatlan elkövetés lehetőségét, hisz erre nem hivatkoztak. Álláspontja szerint a büntetés mértéke eltúlzottan enyhe. Az I.r. vádlott vonatkozásában nincs visszatartó ereje, hisz az I.r. vádlott katonaként jóval magasabb erkölcsi elvárásoknak kellett volna, hogy megfeleljen. Álláspontja szerint nem indokolt a részletfizetési kedvezmény sem. Rámutatott arra is, hogy hibázott az elsőfokú katonai tanács, amikor a polgári jogi igény érvényesítését egyéb törvényes útra utasította.

Az I.r. és II.r. vádlottak kirendelt védője perbeszédében hangsúlyozta, hogy egy szenvedéllyé vált, hosszú és költséges perlekedés vezetett idáig, amelyre védenicei kapcsolata, egészségi állapota ráment. Az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte, utalva védenicei rossz anyagi körülményeire is.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú ítéletet és az azt megelőző bírósági eljárást a Be.348.§ (1) bekezdése alapján teljes terjedelmében felülbírált. Ennek során vizsgálta a pótmagánvád előterjesztésének törvényi feltételeit. Megállapította, hogy ... sértett az első vádindítványát a Központi Nyomozó Főügyészség Budapesti Regionális Osztályán Nyom..../2014. számú ügyében 2015. május 11. napján nyújtotta be, míg a másodikat a Nyom..../2016. számú ügyben 2017. március 7. napján. Az elsőfokú bíróság mindkét pótmagánvádat befogadta, az ügyeket tárgyalási szakban egyesítette. Nem tévedett az elsőfokú katonai tanács az első, 2015. május 11. napján benyújtott vádindítvány befogadásakor. A második, a Nyom..../2016. számú ügyben benyújtott vádindítvány azonban a 61. napon érkezett a Központi Nyomozó Főügyészségre 2017. március 7. napján. A másodfokú katonai tanács által beszerzett iratok alapján megállapítható, hogy ... 2017. január 5. napján vette át a Legfőbb Ügyészség Terrorizmus, Pénzmosás és Katonai Ügyek Főosztálya által 2016. december 6. napján hozott TPK..../2016/1-I. számú panaszt elutasító határozatot, amely a ...ként való fellépésről szóló kioktatást maradéktalanul tartalmazta. A sértett ezen ügyben a pótmagánvádat személyesen vitte be 2017. március 7. napján a Központi Nyomozó Főügyészségre.

A Be. 229.§ (1) bekezdése értelmében, ha az ügyész vagy a felettes ügyész a sértettnek a feljelentést elutasító vagy a nyomozást megszüntető határozat elleni panaszát elutasította és a 199.§ (2) bekezdése alapján pótmagánvádnak van helye, a sértett a panaszt elutasító határozat közlésétől számított 60 napon belül ...ként léphet fel. Megállapítható, hogy a vádindítvány benyújtására a közléstől számított 61. napon, azaz törvényes határidőn túl került sor. E vádindítvány vonatkozásában tehát törvényes vád hiányában járt el az elsőfokú katonai tanács, így a fellebbviteli bíróság az elsőfokú ítéletet megváltoztatta és a Be.373.§ (1) bekezdés 1c) pontja alapján ... I.r. és ...

II.r. vádlottakkal szemben 1 rb. társtettesként elkövetett sikkasztás vétsége (Btk.372.§ (1) (2) bekezdés a) pont) miatt a bíróságon 42.Kb....2017. szám alatt indult büntetőeljárást megszüntette.

A fellebbviteli bíróság a felülbírálat során egyebekben megállapította, hogy az elsőfokú katonai tanács az eljárási szabályokat betartotta.

Az elsőfokú bíróság a tényállást mérlegelési jogkörében állapította meg. Ennek során a szükséges bizonyítási eljárást lefolytatta, a releváns bizonyítékokat megvizsgálta, kihallgatta a vádlottakat, a sértettet, a tanúkat, igazságügyi könyvszakértői, ingatlanszakértői és műszaki szakértői véleményeket szerzett be, és a releváns okirati bizonyítékokat ismertette.

A vádlottak tagadták bűnösségüket, érdemi védekezést terjesztettek elő mind az első, mind a második vádindítványban írt bűncselekménnyel kapcsolatban. Az elsőfokú bíróság ellenőrizte a vádlottak védekezését, és nem tévedett, amikor a sikkasztás vétsége vonatkozásában megállapított tényállást a sértett és felesége, valamint ...érdektelen tanúk vallomására, és az egybehangzó vallomásokat alátámasztó igazságügyi szakértői véleményre, valamint az internetes levelezés tartalmára, illetve a rendőrségi szemlejegyzőkönyvben írtakra alapította. Ítélete 23. oldalán megindokolta, hogy a vádlottak védekezésével szemben miért a tanúk vallomását fogadta el, utalva azok egybehangzó és más okirati bizonyítékokkal alátámasztott voltára is. A csalás vétsége vonatkozásában ítélete 20.- 21. oldalán megindokolta, hogy miért jutott arra a következtetésre, hogy a vádlottak nem tévesztették és nem tartották tévedésben a ...t és feleségét, még a rongálás vétsége tekintetében miért jutott arra a következtetésre, hogy kétséget kizáróan nem megállapítható, hogy a vasúti modellek sérülései mikor, milyen módon keletkeztek. Az elsőfokú katonai tanács mérlegeléssel a sikkasztás vétsége vonatkozásában terhelő, a csalás vétsége és a rongálás vétsége vonatkozásában felmentő tényállást állapított meg ítélete 5. oldalától a 11. oldal tizenharmadik bekezdéséig.

A másodfokú bíróság a megállapított ítéleti tényállás történeti részét a sikkasztás vétsége vonatkozásában a megszüntető rendelkezésre figyelemmel tartja szükségesnek módosítani a Be.352.§. (1) bekezdés a) pontja alapján a következők szerint: „Az elkövetési érték - az ítélet 6. oldal első bekezdésében feltüntetett - 1 db Sony DVP-NS 705V típusú DVD lejátszó értékével, mintegy 8.400,- Ft-tal, 1 db Pioneer VSX-D912s 7.1 csatornás rádió erősítő értékével, mintegy 43.800,- forint-tal, 1 db Wharfedale WH Series 5.1 csatornás hangfalcsalád értékével, mintegy 91.000,- forinttal és 1 db Samsung oldal-háttér hangfalpár értékével, mintegy 5.000,- forinttal, összesen 198.200,- Ft-tal csökkent. A vádlottak összesen 299.180,- forint kárt okoztak a sértettnek.”

Az előzőekben írt helyesbítéssel az elsőfokú bíróság ítélete már mindenben mentes a Be.351.§ (2) bekezdésében írt hiányosságoktól, és azt a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa elfogadta felülbírálata alapjául.

A bűnösség megállapítására irányuló, a ... jogi képviselője által előterjesztett fellebbezés nem megalapozott.

Az elsőfokú bíróság az általa okszerűen mérlegelt bizonyítékok alapján megalapozott tényállást állapított meg. A Be. 351. § (1) bekezdésében foglaltak szerint a másodfokú bíróság a határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapítja, kivéve, ha az elsőfokú bíróság ítélete megalapozatlan, illetőleg a fellebbezésben új tényt állítottak vagy új bizonyítékokra hivatkoztak és ennek alapján a másodfokú bíróság bizonyítási eljárást folytat le. A másodfokú eljárásban a ... jogi képviselője új bizonyítékokra, illetve új tényre nem hivatkozott, továbbá nem merült fel olyan

körülmény, amely miatt a másodfokú bíróság további bizonyítási eljárás lefolytatását tartotta volna szükségesnek. A Be. 351. § (1) és 352. § (3) bekezdésében meghatározott, a bizonyítékok felülmérlegelését tilalmazó rendelkezések alapján a másodfokú bíróság irányadónak tekintette az elsőfokú ítéletben megállapított tényállást. Ezért a ... jogi képviselője által a bizonyítékok újraértékelése útján eltérő tényállás megállapítására, és ezen keresztül a vádlottak elítélésére, bűnösségük megállapítására irányuló fellebbezések eredményre nem vezethettek.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint az elsőfokú katonai tanács az általa megállapított tényállás alapján okszerűen következtetett részben az I.r. és II.r vádlottak bűnösségére, részben a vádlottak felmentésére, és helyes az általa megállapított jogi minősítés is.

A Btk. 372.§ (1) bekezdésébe ütköző sikkasztás vétségét az követi el, aki a rábízott idegen dolgot jogtalanul eltulajdonítja vagy azzal sajátjaként rendelkezik. A büntetés vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztés, ha a sikkasztást kisebb értékre, azaz 50.001,- és 500.000,- Ft közötti értékre követik el.

Az irányadónak tekintett tényállás alapján a vádlottak azzal a magatartásukkal, hogy közösen a ... és a felesége tulajdonát képező rájuk bízott vagyontárgyakat részben eladták, részben eltulajdonították, és ezzel 299.180,- Ft kárt okoztak, megvalósították a sikkasztás vétségének (Btk. 372.§ (1) (2) bekezdés a) pont) törvényi tényállási elemeit.

A Btk.373.§ (1) bekezdésébe ütköző csalást az követi el, aki jogtalan haszonszerzés végett más tévedésbe ejt vagy tévedésben tart, és ezzel kárt okoz. A büntetés vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztés, ha a csalás kisebb kárt (50.001,- forinttól - 500.000,- forintig) okoz. A bírói gyakorlat kimunkálta, hogy csalás megállapításának akkor lehet helye, ha a megállapodás megkötésekor fennáll a csalási szándék, nem áll az elkövető szándékában teljesíteni, és reális lehetősége sincs a vállalt fizetési kötelezettség (rezsiköltség) rendezésére. A jelen ügyben ezzel ellentétes bizonyítékok merültek fel, ezért a fellebbviteli bíróság maradéktalanul egyetért az elsőfokú bíróság ítélete 23. oldal második felében kifejtett jogi indokolással. Megjegyzi a fellebbviteli bíróság, hogy a felújítás beszámítása tekintetében polgári perben tisztázható annak mértéke és beszámíthatósága.

A fellebbviteli bíróság álláspontja szerint az irányadónak tekintett tényállás alapján a vádlottak sem beköltözésükkor, sem azt követően nem ejtették tévedésbe, illetve nem tévesztették meg a ...t és feleségét, ezért elkövetési magatartás, mint tényállási elem hiányában a vádlottak felmentése törvényes volt.

Az irányadó történeti tényállás szerint a lakásban hagyott vasúti modellek értékcsökkenésben kimunkált sérülései a vádlottak kiköltözésekor fennálltak, azonban kétséget kizáróan nem lehetett megállapítani, hogy ezek a sérülések mikor és milyen módon keletkeztek.

A Btk.371.§ (1) bekezdése szerint rongálást követ el az, aki idegen vagyontárgyak megsemmisítésével vagy megrongálásával kárt okoz. A büntetés vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztés, ha a rongálás kisebb kárt (50.001,- forinttól - 500.000,- forint) okoz.

A rongálás szándékos bűncselekmény, az elkövető kívánja cselekménye következményeit vagy beletörődik abba, hogy kárt okoz. Jelen ügyben nem lehetett megállapítani, hogy hogyan keletkeztek sérülések a vasúti modellekben, azok szándékos vagy esetlen gondatlan magatartás következtében

álltak-e elő. A fellebbviteli bíróság egyetért az elsőfokú bíróság határozatának 24. oldalán e körben kifejtettekkel.

A másodfokú katonai tanács nem értett egyet a ... jogi képviselőjének azon álláspontjával, hogy végrehajtásában felfüggesztett szabadságvesztés szolgálja megfelelően a büntetési célokat az I.r. és II.r. vádlottak vonatkozásában, azt eltúlzottnak tartja. Nem értékelte a másodfokú bíróság olyan súlyúnak a terhekre megállapított bűncselekmény konkrét társadalomra veszélyességét, amely indokoltá tenné velük szemben szabadságvesztés kiszabását.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint az elsőfokú katonai tanács az I.r. és II.r. vádlottak tekintetében helyesen értékelte a bűnösségi körülményeket, nem tévedett, amikor lehetőséget látott pénzbüntetés kiszabására a Btk. 33.§ (4) bekezdésének felhívásával, és helyesen állapított meg a napi tételek számát, valamint az egy napi tételnek megfelelő összeget is. Törvényesen alkalmazta az elsőfokú katonai tanács a részletfizetés kedvezményt a vádlottak vonatkozásában. A pénzbüntetés mindkét vádlottal szemben alkalmas a büntetési célok elérésre.

Törvényes volt a polgári jogi igény egyéb törvényes útra utasítása is, a felmentő rendelkezés és az elkövetési érték változására, valamint a beszámítás kérdésére is figyelemmel.

A fellebbviteli bíróság észlelte, hogy az elsőfokú katonai tanács nem rendelkezett a bűnügyi költség viseléséről. Ezt pótolta akként, hogy a Be. 338.§. (2) és (3) bekezdése alapján a tényállásnak azzal a részével kapcsolatban felmerült bűnügyi költség viselésére kötelezte a vádlottakat egyetemlegesen, amelyben a bűnösségük megállapításra került. A felmentő rendelkezéshez kapcsolódóan a Be.344.§ (2) bekezdése alapján a ...t kötelezte a tényállásnak azon részével kapcsolatban felmerült bűnügyi költség viselésére, amelyre a vádindítványt előterjesztette és amelyre a bíróság felmentő ítéletet hozott. Ugyanezen jogszabályhely alapján az eljárás megszüntetéséhez kapcsolódó bűnügyi költség viselésére azért nem kötelezte a ...t a másodfokú bíróság, mert az elsőfokú bíróság ... vádindítványát - tévesen ugyan, de - befogadta, ezért a felmerült bűnügyi költséget az állam viseli (EBH.2011.2301.).

A fentiek alapján a fellebbviteli bíróság az elsőfokú katonai tanács ítéletét megváltoztatta és ... pótmagánvádlót kötelezte a felmentéssel arányosan 126.730,- forint, az elsőfokú eljárás során felmerült további 1.065.457,- forint bűnügyi költségéből ... I.r. és ... II.r. vádlottakat egyetemlegesen 273.270,- forint megfizetésére, míg a fennmaradó 792.187,- forint bűnügyi költségről megállapította, hogy azt az állam viseli a Be. 339. § (1) bekezdése alapján a Be.338.§ (4) bekezdésére is figyelemmel.

Az ítélet elleni fellebbezés lehetősége a Be. 386. § (1) bekezdés c) pontján alapul.

A másodfokú bíróság a Be. 338. § (1) és (3) bekezdése alapján kötelezte az I.r. és II. rendű vádlottakat a másodfokú eljárás során a kirendelt védőjük működésével kapcsolatban felmerült bűnügyi költség megfizetésére.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának ítélete a Be. 372. § (1) és (2) bekezdésén alapul.

Budapest, 2018. június 13.

Dr. Török Zsolt hb. ezredes sk.

a tanács elnöke
Dr. Szabó Éva hb. alezredes sk. Dr. Belovai Henriette hb. százados.sk.
előadóbíró bíró

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának ítélete 2018. július 13. napján jogerős és végrehajtható a rendelkező részben írt változtatással.

Budapest, 2018. július 20.

Dr. Török Zsolt hb. ezredes sk.
A tanács elnöke

a kiadmány hitelül: